II

(Akty prijaté podľa Zmluvy o ES/Zmluvy o Euratome, ktorých uverejnenie nie je povinné)

ROZHODNUTIA

KOMISIA

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 13. júla 2009

o schémach štátnej pomoci C 6/04 (ex NN 70/01) a C 5/05 (ex NN 71/04), ktoré zaviedlo Taliansko v prospech pestovateľov skleníkových kultúr (oslobodenie od spotrebnej dane z nafty používanej na vykurovanie skleníkov)

[oznámené pod číslom K(2009) 5497]

(Iba talianske znenie je autentické)

(2009/944/ES)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2 prvý pododsek,

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedeným článkom, a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

I. POSTUP

(1) Útvary Komisie požiadali listami z 28. septembra 2000 a zo 17. októbra 2000 na základe informácií, ktoré mali k dispozícii, talianske orgány o vysvetlenia, pokiaľ ide o čiastočné oslobodenie od spotrebnej dane z nafty používanej v poľnohospodárstve, ustanovené na základe zákonnej vyhlášky č. 268 z 30. septembra 2000, ktorou sa ustanovujú neodkladné opatrenia týkajúce sa dane z príjmu fyzických osôb a spotrebných daní.

(2) Talianske orgány poslali Komisii požadované vysvetlenia listami z 31. októbra 2000 a 3. novembra 2000.

(3) Útvary Komisie po preskúmaní týchto vysvetlení poslali talianskym orgánom list z 20. novembra 2000, v ktorom ich požiadali o ďalšie informácie o oslobodení od spotrebnej dane.

(4) Keďže útvary Komisie nedostali odpoveď v lehote štyroch týždňov stanovenej v uvedenom liste, zaslali talianskym orgánom upomienku listom z 26. apríla 2001, v ktorej uviedli, že ak nebudú reagovať, vyhradzujú si právo navrhnúť Komisii, aby poslala príkaz na poskytnutie informácie podľa článku 10 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES [1] (teraz článok 88).

(5) Stále zastúpenie Talianska pri Európskej únii zaslalo Komisii listom z 10. mája 2001 dodatočné informácie, ktoré sa požadovali od talianskych orgánov listom z 26. apríla 2001.

(6) Komisia na základe uvedených informácií oznámila listom z 2. augusta 2001, že otvorila spis týkajúci sa nenotifikovanej štátnej pomoci (označená pod číslom NN 70/01), a požiadala talianske orgány o ďalšie informácie.

(7) Keďže útvary Komisie nedostali odpoveď v ustanovenej lehote, zaslali talianskym orgánom novú upomienku listom z 1. júla 2003, pričom opätovne upriamili ich pozornosť na skutočnosť, že v prípade nedodržania lehoty štyroch týždňov stanovenej na odpoveď si vyhradzujú právo navrhnúť kolégiu komisárov, aby bol zaslaný príkaz na poskytnutie informácie podľa článku 10 ods. 3 nariadenia (ES) č. 659/1999. Lehota stanovená na odpoveď uplynula na začiatku augusta 2003.

[1] Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1.

(8) Keďže Komisia nedostala odpoveď v uvedenej lehote, vydala rozhodnutie z 10. októbra 2003 ([2]), ktorým Taliansko požiadala, aby jej dodalo všetky informácie požadované v liste z 2. augusta 2001, a uviedla, že v prípade, že talianske orgány nezašlú odpoveď, vyhradzuje si právo začať konanie podľa článku 88 ods. 2 zmluvy.

(9) Keďže Komisia nedostala odpoveď na príkaz na poskytnutie informácie, 19. februára 2004 napísala talianskym orgánom, pričom ich informovala o svojom rozhodnutí začať konanie podľa článku 88 ods. 2 zmluvy voči ustanoveniam článku 5 ods. 5 zákonnej vyhlášky č. 268 z 30. septembra 2000 (vec C 6/04).

(10) Rozhodnutie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* ([3]). Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky k schéme pomoci.

(11) Komisia dostala pripomienky k schéme pomoci od zainteresovaných tretích strán a predložila ich Taliansku listom z 27. apríla 2004, pričom mu poskytla možnosť vyjadriť k nim svoje stanovisko.

(12) Taliansko nevyjadrilo k týmto pripomienkam svoje stanovisko, ale po žiadosti o predĺženie lehoty na odpoveď na začatie konania podľa článku 88 ods. 2 zmluvy a poskytnutí tohto predĺženia poslalo odpoveď týkajúcu sa tohto konania listom z 21. júna 2004, zaevidovaným 25. júna 2004.

(13) Komisia po zaslaní listu z 19. februára 2004, v ktorom uviedla, že konanie podľa článku 88 ods. 2 zmluvy sa začalo na základe ustanovení článku 5 ods. 5 zákonnej vyhlášky č. 268 z 30. septembra 2000, dostala informácie, podľa ktorých pestovatelia pestujúci v skleníkoch zjavne využívali úplné oslobodenie od spotrebnej dane z nafty používanej na vykurovanie skleníkov. Komisia takisto požiadala talianske orgány faxom z 10. júna 2004 o informácie o tomto dodatočnom oslobodení.

(14) Stále zastúpenie Talianska pri Európskej únii zaslalo Komisii listom z 28. júla 2004, zaevidovaným 3. augusta 2004, odpoveď talianskych orgánov na uvedený list z 10. júna 2004. Táto odpoveď dokázala, že uvedené dodatočné oslobodenie sa zaviedlo na základe viacerých ustanovení: článku 24 ods. 3 zákona č. 388 z 23. decembra 2000, článku 13 ods. 3 zákona č. 448 z 21. decembra 2001, článku 19 ods. 4 zákona č. 289 z 27. decembra 2002 a článku 2 ods. 4 zákona č. 350 z 24. decembra 2003.

([2]) Rozhodnutie K(2003) 3802 oznámené Taliansku listom s referenčným číslom SG(2003) D/232244 z 13. októbra 2003.
([3]) Ú. v. EÚ C 69, 19.3.2004, s. 8.

(15) Útvary Komisie sa na základe týchto informácií rozhodli otvoriť nový spis nenotifikovanej pomoci (označený pod číslom NN 71/04) s cieľom preskúmať zlučiteľnosť tohto dodatočného oslobodenia so spoločným trhom. Informovali o tom talianske orgány listom zo 4. novembra 2004.

(16) Listom z 24. januára 2005 Komisia informovala taliansku vládu o svojom rozhodnutí začať konanie podľa článku 88 ods. 2 zmluvy v súvislosti s uvedeným dodatočným oslobodením ustanoveným v článku 24 ods. 3 zákona č. 388 z 23. decembra 2000, článku 13 ods. 3 zákona č. 448 z 21. decembra 2001, článku 19 ods. 4 zákona č. 289 z 27. decembra 2002 a článku 2 ods. 4 zákona č. 350 z 24. decembra 2003 (vec C 5/05).

(17) Rozhodnutie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* ([4]). Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky k schéme pomoci.

(18) Komisia nedostala pripomienky od zainteresovaných tretích strán.

(19) Stále zastúpenie Talianska pri Európskej únii zaslalo Komisii listom z 21. februára 2005, zaevidovaným 22. februára 2005, odpoveď talianskych orgánov týkajúcu sa začatia konania podľa článku 88 ods. 2 zmluvy voči uvedenému dodatočnému oslobodeniu.

(20) Útvary Komisie požiadali talianske orgány listom z 27. septembra 2007 o dodatočné informácie o danej pomoci a odpovediach týkajúcich sa začatia konania podľa článku 88 ods. 2 zmluvy. Talianske orgány predovšetkým požiadali, aby odôvodnili tvrdenie, že pomoc bola v súlade s talianskym daňovým systémom, a analyzovali, či by sa mohla opodstatniť v zmysle ustanovení usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia, ktoré sa uplatňovali v čase poskytnutia pomoci ([5]). Talianske orgány mali mesiac na odpoveď na žiadosť o dodatočné informácie.

(21) Keďže útvary Komisie nedostali od talianskych orgánov odpoveď, zaslali im 15. októbra 2008 upomienku faxom. Útvary Komisie v ňom uviedli, že ak nedostanú odpoveď v novej lehote jedného mesiaca, vyhradzujú si právo navrhnúť kolégiu komisárov, aby bol zaslaný príkaz na poskytnutie informácie podľa článku 10 ods. 3 nariadenia (ES) č. 659/1999.

([4]) Ú. v. EÚ C 101, 27.4.2005, s. 17.
([5]) Ú. v. ES C 37, 3.2.2001, s. 3.

(22) Keďže Komisia nedostala odpoveď v stanovenej lehote, zaslala Taliansku takýto príkaz listom z 5. decembra 2008 ([6]).

(23) Stále zastúpenie Talianska pri Európskej únii zaslalo Komisii e-mailom z 5. februára 2009, zaevidovaným 9. februára 2009, odpoveď talianskych orgánov na uvedený príkaz.

(24) Po stretnutí s útvarmi Komisie 21. apríla 2009 im talianske orgány prostredníctvom Stáleho zastúpenia Talianska pri Európskej únii zaslali 19. mája 2009 nový list.

II. **OPIS**

(25) V článku 5 ods. 5 zákonnej vyhlášky č. 268 z 30. septembra 2000 sa ustanovuje, že na obdobie od 3. októbra do 31. decembra 2000 spotrebná daň z nafty používanej na vykurovanie skleníkov predstavuje 5 % dane stanovenej z nafty používanej ako palivo.

(26) V článku 6 ods. 1 uvedenej zákonnej vyhlášky sa ustanovuje, že v rovnakom období sadzby spotrebnej dane z nafty používanej v poľnohospodárstve predstavujú 22 % sadzieb uplatňovaných na naftu používanú ako palivo a tieto sadzby spotrebnej dane z nafty sú 49 % bežnej sadzby.

(27) V článku 24 ods. 3 zákona č. 388 z 23. decembra 2000, článku 13 ods. 3 zákona č. 448 z 21. decembra 2001, článku 19 ods. 4 zákona č. 289 z 27. decembra 2002 a článku 2 ods. 4 zákona č. 350 z 24. decembra 2003 sa ustanovuje úplné oslobodenie od spotrebnej dane z nafty používanej na vykurovanie skleníkov v Taliansku. Toto oslobodenie sa vzťahuje na tieto obdobia: od 1. januára do 30. júna 2001, celý rok 2002, celý rok 2003 a celý rok 2004.

III. **PRVÉ ZAČATIE KONANIA PODĽA ČLÁNKU 88 ODS. 2 ZMLUVY (VEC C 6/04)**

(28) Komisia začala konanie podľa článku 88 ods. 2 zmluvy voči ustanoveniam článku 5 ods. 5 zákonnej vyhlášky č. 268 zo septembra 2000, pretože mala pochybnosti, pokiaľ ide o zlučiteľnosť so spoločným trhom dodatočných 17 percentuálnych bodov oslobodenia od spotrebnej dane poskytnutého pestovateľom skleníkových kultúr, ktorí používajú naftu na vykurovanie skleníkov v porovnaní s ostatnými prevádzkovateľmi v poľnohospodárskom sektore. Pochybnosti vyvolala skutočnosť, že napriek príkazu na poskytnutie informácie talianske orgány neposlali žiadne informácie, ktoré dokazujú, že oslobodenia boli oprávnené na základe pravidiel hospodárskej súťaže (v skutočnosti ani neodpovedali na príkaz). Okrem toho pochybnosti podporila otázka oprávnenosti oslobodení od spotrebnej dane v zmysle ustanovení smernice Rady 92/81/EHS z 19. októbra 1992 o harmonizácii štruktúr spotrebných daní na minerálne oleje ([7]) a smernice, ktorou sa zrušuje, t. j. smernice Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny ([8]).

IV. **REAKCIA TALIANSKYCH ORGÁNOV NA PRVÉ ZAČATIE KONANIA PODĽA ČLÁNKU 88 ODS. 2 ZMLUVY**

(29) Talianske orgány vo svojom liste z 21. júna 2004 uviedli, že oslobodenie od spotrebnej dane sa nemôže považovať za štátnu pomoc, ale musí sa preskúmať na základe článku 8 ods. 2 písm. f) smernice 92/81/EHS a článku 15 ods. 3 smernice 2003/96/ES. Zastávali názor, že pestovanie v skleníkoch patrí do kategórie „poľnohospodárskych a záhradníckych prác“, na ktoré právne predpisy Spoločenstva umožňujú členským štátom uplatňovať úplné alebo čiastočné oslobodenia od spotrebnej dane, a že oslobodenie od spotrebnej dane z pestovania v skleníkoch nezavádza diskrimináciu v poľnohospodárskom a záhradníckom sektore spojenú s diferenciáciou oslobodení, pretože všetci prevádzkovatelia sa mohli slobodne rozhodnúť pre pestovanie vonku a pestovanie v skleníkoch.

(30) Podľa talianskych orgánov bola schéma čisto fiškálnej povahy a mala by sa posudzovať z tohto hľadiska, tak aby sa umožnila jej celková analýza, ktorá by sa vzťahovala na všetky členské štáty Európskej únie, čím sa zabráni situácii, keď by sa preskúmaním jednotlivých vnútroštátnych prípadov mimo takéhoto rámca mohla ohroziť zásada rovnakého zaobchádzania s členskými štátmi. Talianske orgány sa v tejto súvislosti odvolávajú na politickú dohodu, ktorú dosiahla Rada a Komisia na zasadnutí Rady Ecofin 19. marca 2003, podľa ktorej výnimky zo všeobecného daňového systému alebo rozdiely v rámci neho, ktoré boli opodstatnené charakterom alebo všeobecnými vlastnosťami daňového systému, nepredstavujú štátnu pomoc.

(31) Napokon talianske orgány dodali, že podľa odhadov a údajov, ktoré majú k dispozícii, plánovaná schéma „nepoškodzuje náležité fungovanie vnútorného trhu a nebude mať za následok deformácie hospodárskej súťaže“ (pozri odôvodnenie 24 k smernici 2003/96/ES).

([6]) List s referenčným číslom SG-Greffe (2008) D/207739.

([7]) Ú. v. ES L 316, 31.10.1992, s. 12.

([8]) Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2003, s. 51.

V. **PRIPOMIENKY, KTORÉ PREDLOŽILI TRETIE STRANY, PO ZAČATÍ PRVÉHO KONANIA PODĽA ČLÁNKU 88 ODS. 2 ZMLUVY**

(32) Komisia dostala listom z 19. apríla 2004, zaevidovaným 21. apríla 2004, pripomienky zainteresovanej tretej strany na základe začatia konania podľa článku 88 ods. 2 zmluvy.

(33) Zainteresovaná strana v tomto liste opísala citlivosť trhu, na ktorom pôsobí, a problémy spojené so zvýšením ceny palív, ktoré sa môžu využívať na vykurovanie skleníkov. Podľa názoru zainteresovanej strany, ak Komisia rozhodne proti uvedenej výnimke, mnohé podniky v sektore budú nútené ukončiť činnosť alebo znížiť množstvo paliva spotrebovaného na vykurovanie svojich skleníkov, čo povedie k zníženiu kvality ich výrobkov. Okrem toho podľa zainteresovanej tretej strany boli ceny vykurovacích palív v Belgicku a Holandsku (metán a vykurovací olej) o 20 % až 40 % nižšie ako ceny poľnohospodárskej nafty v Taliansku, a teda uplatnenie danej výnimky by žiadnym spôsobom nenarušilo hospodársku súťaž. Napokon podľa názoru tejto strany počet poľnohospodárskych podnikov v jej sektore, ktoré používajú metánový plyn na vykurovanie skleníkov, stále rastie.

VI. **DRUHÉ ZAČATIE KONANIA PODĽA ČLÁNKU 88 ODS. 2 ZMLUVY (VEC C 5/05)**

(34) Komisia začala druhé konanie podľa článku 88 ods. 2 zmluvy po tom, ako získala informácie, ktoré dokazujú, že oslobodenie od spotrebnej dane pre pestovateľov skleníkových kultúr bolo v skutočnosti podstatne vyššie ako oslobodenie, ktoré sa analyzovalo pri začatí prvého konania. Pochybnosti vyjadrené pri začatí prvého konania, medzi ktorého príčiny patrila skutočnosť, že talianske orgány neodpovedali na príkaz na poskytnutie informácie, ktorý im bol poslaný, potvrdili tieto reakcie orgánov na začatie konania. V podstate pochybnosti, ktoré vyjadrila Komisia pri začatí druhého konania, sa zakladali na týchto úvahách:

a) talianske orgány sa domnievali, že oslobodenia od spotrebnej dane z palív bez ohľadu na ich podstatu nepredstavujú štátnu pomoc, ale skôr daňové opatrenia opodstatnené povahou systému, ktorého sú súčasťou. Neposkytli však informácie na podloženie tohto tvrdenia;

b) talianske orgány ďalej tvrdili, že oslobodenie od spotrebnej dane nenarúša hospodársku súťaž, pretože záhradníci mali voľnosť sami využívať oslobodenie tým, že využijú pestovanie v skleníkoch. Toto tvrdenie sa zdá pochybné, pretože oslobodenie sa nezameriavalo na podnietenie prechodu na pestovanie v skleníkoch, ale skôr na poskytnutie úľavy od finančnej záťaže spojenej s vykonávaním činnosti pestovateľom pestujúcim v skleníkoch, ktorí už činnosť vykonávajú;

c) pokiaľ ide o otázku narušenia hospodárskej súťaže, talianske orgány opäť tvrdili, že podľa oficiálnych údajov, ktoré majú k dispozícii, úplné oslobodenie poskytnuté pestovateľom skleníkových kultúr nenarúša hospodársku súťaž. Podľa názoru Komisie je nejasné, ako talianske orgány mohli predložiť takéto tvrdenie, pretože vo svojej odpovedi zaslanej Komisii telexom 10. júna 2004 (pozri odôvodnenie 14) uviedli, že nemohli predložiť presné údaje o sumách, ktoré by pestovatelia v skleníkoch mohli ušetriť v dôsledku úplného oslobodenia;

d) hoci talianske orgány tvrdili, že neexistovali žiadne prvky pomoci, neuviedli, ktoré pravidlo hospodárskej súťaže by podľa ich názoru podporilo zlučiteľnosť úplného oslobodenia od spotrebnej dane so spoločným trhom;

e) nemožno vylúčiť, že sa oslobodenia poskytli v rozpore so smernicami 92/81/EHS a 2003/96/ES.

VII. **REAKCIA TALIANSKYCH ORGÁNOV NA DRUHÉ ZAČATIE KONANIA PODĽA ČLÁNKU 88 ODS. 2 ZMLUVY**

(35) Talianske orgány v liste z 21. februára 2005 tvrdili, že základné záležitosti, na ktoré sa vzťahovalo druhé konanie, boli rovnaké ako tie, ktoré sa prerokúvali pri začatí prvého konania, a že pripomienky, ktoré už predložili v súvislosti s prvým konaním, zostávajú platné. Svoju odpoveď doplnili aj o tieto tvrdenia:

a) úpravy spotrebných daní členskými štátmi nepredstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy. Závery Rady Ecofin z 19. marca 2003, podľa ktorých výnimky zo všeobecného daňového systému alebo rozdiely v rámci neho, ktoré sú opodstatnené povahou alebo všeobecnými vlastnosťami daňového systému, nepredstavujú štátnu pomoc, boli rozhodujúcim faktorom, ktorý potvrdil nadradenosť právomocí finančných orgánov Spoločenstva. Talianske orgány by preto poslali informácie o povahe alebo všeobecných vlastnostiach systému týmto finančným orgánom bezodkladne po tom, ako by ich o to tieto inštitúcie požiadali;

b) výraz „bez toho, aby boli dotknuté ostatné ustanovenia Spoločenstva“ v článku 15 ods. 1 smernice 2003/96/ES sa nemôže vykladať takým spôsobom, aby sa články 87 a 88 zmluvy stali uplatniteľnými na všetky opatrenia, ktoré znižujú dane alebo na základe ktorých sa od daní oslobodzuje, a že ak by si zákonodarný orgán Spoločenstva želal, aby všetky opatrenia upravujúce spotrebné dane podliehali zlučiteľnosti s článkami 87 a 88 zmluvy, vyjadril by toto želanie vložením odkazu na ne v súlade so základným pravidlom štatutárnej stavby *lex ubi voluit dixit*. Okrem toho vo všetkých ostatných aktoch Spoločenstva je vôľa zákonodarného orgánu, aby určité opatrenia podliehali pravidlám štátnej pomoci, vyjadrená jasne, a nie prostredníctvom všeobecného znenia, ako je „bez toho, aby boli dotknuté ostatné ustanovenia Spoločenstva“. Okrem toho jasné a výslovné znenie bolo veľmi potrebné, pretože tvrdenie, že opatrenie „predstavovalo štátnu pomoc“ alebo „nepredstavovalo štátnu pomoc“, má podstatný vplyv na charakter, plán a trvanie vykonávania opatrenia;

c) skutočnosť, že opatrenie neohrozuje riadne fungovanie vnútorného trhu a nenarúša hospodársku súťaž, je objektívna skutočnosť, a preto sa úspory, ktoré výrobcovia mohli dosiahnuť vďaka opatreniu úspory, stávajú nepodstatnými.

VIII. ODPOVEĎ TALIANSKYCH ORGÁNOV NA PRÍKAZ NA POSKYTNUTIE INFORMÁCIE Z 5. DECEMBRA 2008

(36) Talianske orgány sa vo svojom liste z 5. februára 2009 najprv vrátili k tvrdeniu týkajúcemu sa zlučiteľnosti pomoci s ustanoveniami smernice 92/81/EHS, ktoré podľa ich názoru neposkytujú dostatočné objasnenie otázky týkajúcej sa zlučiteľnosti oslobodení od spotrebnej dane alebo jej zníženia s pravidlami hospodárskej súťaže.

(37) Na podloženie ich stanoviska sa odvolali na článok 8 smernice, podľa ktorého „bez toho, aby boli dotknuté ostatné ustanovenia Spoločenstva, členské štáty môžu uplatniť úplné alebo čiastočné oslobodenie alebo zníženie sadzby dane z minerálnych olejov používaných pod daňovou kontrolou […] výlučne pri poľnohospodárskych a záhradníckych prácach a v lesnom hospodárstve […]“.

(38) Podľa názoru talianskych orgánov výraz „bez toho, aby boli dotknuté“ použitý v tomto článku neustanovuje povinnosť dodržiavať európske pravidlá hospodárskej súťaže, ako to bolo, naopak, v článku 26 smernice 2003/96/ES. Ak by sa v týchto dvoch smerniciach ustanovovala rovnaká požiadavka, zákonodarný orgán Spoločenstva by nemal dôvod byť jasnejší v článku 26 smernice 2003/96/ES. Talianske orgány preto konštatovali, že vzhľadom na článok 8 smernice 92/81/EHS by členské štáty mohli zákonne uplatňovať zníženia spotrebných daní alebo oslobodenia od nich v záhradníckom sektore.

(39) Talianske orgány následne zdôraznili, že implementácia smernice 92/81/EHS, a tým smernice 2003/96/ES, viedla v skutočnosti k narušeniu hospodárskej súťaže na vnútornom trhu, pretože ustanovené zníženia a oslobodenia využívali tie členské štáty, ktoré majú väčšie finančné zdroje, a teda mohli uplatňovať zníženia spotrebnej dane jednotným spôsobom v celom poľnohospodárskom sektore. Keďže Taliansko malo obmedzené zdroje, rozhodlo sa prijať opatrenia iba v prospech pestovateľov pestujúcich v skleníkoch, pretože opatrenia zamerané na zníženie spotrebnej dane a oslobodenie od nej sa prijali v súvislosti s krízou vyvolanou zvýšením cien vykurovacích produktov. V tejto súvislosti talianske orgány uviedli, že Komisia nemohla zasiahnuť vo vzťahu k výberu priorít členského štátu.

(40) Pokiaľ ide o možnú uplatniteľnosť usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia (pozri odôvodnenie 20), talianske orgány tvrdili, že zníženia spotrebnej dane sa poskytli v súlade s ustanoveniami týchto usmernení, a preto sa mohli na ne vzťahovať v nich ustanovené výnimky, pretože podľa ich názoru sa záležitosť týkala existujúcich daní v zmysle bodu 51.2 usmernení. V tomto bode sa ustanovuje, že pokiaľ ide o existujúce dane, prevádzková pomoc spojená so zníženiami alebo oslobodeniami sa môže povoliť, ak sú súčasne splnené tieto dve podmienky:

— príslušná daň musí mať značný pozitívny vplyv z hľadiska ochrany životného prostredia,

— o výnimkách pre príslušné podniky sa musí rozhodnúť v čase prijatia dane alebo sa musia stať potrebnými v dôsledku podstatnej zmeny hospodárskych podmienok, ktoré vystavujú podniky zvlášť ťažkej konkurenčnej situácii. V poslednom prípade nemôže výška zníženia dane prekročiť zvýšenie nákladov spôsobené zmenou hospodárskych podmienok. Ak sa náklady viac nezvyšujú, zníženie sa už nemôže uplatňovať.

(41) Podľa talianskych orgánov sa spotrebné dane z palív používaných v poľnohospodárstve, najmä plyn na vykurovanie, môžu považovať za environmentálne dane a majú pozitívny vplyv na životné prostredie tým, že podnecujú výrobcov, aby znižovali spotrebu palív.

(42) Pokiaľ ide konkrétne o bod 51.2 písm. b) usmernení, na základe ktorého sa o výnimkách pre podniky musí rozhodnúť v čase prijatia daní, talianske orgány sa odvolali na rozhodnutie Komisie K(2005) 4436 zo 7. decembra 2005. V tomto rozhodnutí sa ustanovuje, že „… príslušné spotrebné dane nemusia mať výslovný environmentálny účel od začiatku, a teda o oslobodeniach sa rozhodlo […] pred uplatňovaním usmernení o environmentálnej pomoci z roku 2001. Ich situácia sa preto môže považovať za takú, ako keby sa o nich rozhodlo v čase prijatia spotrebnej dane. V dôsledku toho, v súlade s bodom 51.2 usmernení, sa môžu na oslobodenia, ktoré sa majú posudzovať v tomto rozhodnutí, uplatniť ustanovenia bodu 51.1.“ Talianske orgány dodali, že o zníženiach spotrebných daní sa rozhodlo na základe zmeny hospodárskej situácie (konkrétne progresívny rast cien nafty), ktoré dostali pestovateľov pestujúcich v skleníkoch do zvlášť ťažkej konkurenčnej situácie v porovnaní s poľnohospodármi, ktorí pestujú plodiny vonku, ktorá viedla orgány v ostatných krajinách k prijatiu opatrení v prospech pestovateľov pestujúcich v skleníkoch a sektora rybolovu. Uvedené orgány uviedli, že v posudzovanom období boli ceny vykurovacej nafty takéto: + 37 % v rokoch 1999 – 2000, + 26 % v rokoch 1999 – 2001 a + 26 % v rokoch 1999 – 2002. Cenová štruktúra bola zatiaľ takáto (ročný priemer v EUR na liter):

EUR na liter

	Cena bez dane	Dane	Spotrebiteľská cena
1999	0,217	0,524	0,741
2000	0,342	0,523	0,865
2001	0,317	0,504	0,821
2002	0,292	0,542	0,834
2003	0,314	0,547	0,861
2004	0,354	0,555	0,909

(43) Na druhej strane talianske orgány zdôraznili, že na základe uplatnenia bodu 51 usmernení sa v každom prípade vyžaduje, aby podniky platili časť dane. Podľa ich názoru by opatrenie prijaté Talianskom mohlo byť zlučiteľné, ak príjemcovia platili minimálnu sumu ustanovenú na úrovni Spoločenstva (ktorá podľa orgánov bola 13 EUR na 1 000 kg v období rokov 2000 – 2003 a potom 21 EUR na 1 000 kg).

(44) Napokon, pokiaľ ide o celkovú sumu poskytnutej pomoci, talianske orgány uviedli, že číselné údaje v rôznych zákonoch o štátnom rozpočte boli odhady založené na predpovediach spotreby vykurovacích palív a mali by sa považovať za nevybrané príjmy skôr ako za pridelené zdroje. Podľa ich názoru bolo ťažké v danom štádiu vyčísliť výhodu, ktorú získal každý výrobca, pretože zodpovednosť za správu daňového systému majú regióny, provincie alebo dokonca obce. Údaje sa preto zašlú hneď, ako budú k dispozícii.

IX. **LIST ZASLANÝ 18. MÁJA 2009**

(45) Talianske orgány v tomto liste po prvé tvrdili, že spotrebné dane boli existujúcimi daňami, a preto by sa na ne mohli vzťahovať výnimky uplatniteľné na ne v zmysle ustanovení usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z dôvodov uvedených v odôvodnení 42.

(46) Toto tvrdenie podporila aktualizovaná verzia tabuľky uvedenej v odôvodnení 42 (stĺpec týkajúci sa daní sa rozdelil na spotrebné dane a DPH). Podľa novej tabuľky bola štruktúra cien v danom období takáto (tentoraz sú údaje vyjadrené v EUR na 1 000 litrov):

EUR na 1 000 litrov

	Cena bez dane	DPH	Spotrebné dane	Spotrebiteľská cena
1999	219,83	123,5	397,67	741
2000	344,35	144,1	375,92	864,33
2001	313,4	136,7	370,11	820,22
2002	293,31	139,7	405,24	838,26
2003	314,37	143,5	403,21	861,1
2004	355,01	151,6	403,21	909,86

(47) Talianske orgány zdôraznili, že v rokoch 1999 a 2004 spotrebiteľské ceny vykurovacej nafty stále rástli s výnimkou mierneho poklesu v rokoch 2000 a 2001. Zopakovali tvrdenia už uvedené v odôvodneniach 42 a 43.

(48) Pokiaľ ide o odôvodnenie opatrenia na základe talianskeho daňového systému, talianske orgány objasnili, že v Taliansku boli množstvá oslobodenej nafty úmerné na základe rozlohy plochy, kvality plodín a množstva skutočne používaného poľnohospodárskeho vybavenia. Preto by sa mohlo uviesť, že oslobodenie sa určilo na základe druhu vykonávanej činnosti a v prípade pestovania v skleníkoch úmerne, pretože tento druh pestovania bol zjavne závislý od nafty a vyznačoval sa úplne odlišnými podmienkami produkcie od plodín pestovaných na voľnom poli. Okrem toho oslobodenie neznevýhodnilo žiadny jednotlivý produkt, pretože sa uplatňovalo na všetky produkty pestované v skleníkoch a pretože pestovanie v skleníkoch sa mohlo považovať za široko rozšírenú prax v celom poľnohospodárskom sektore.

(49) Pokiaľ ide o všeobecnejšiu uplatniteľnosť článku 87 ods. 1 zmluvy, talianske orgány zastávali názor, že podmienky ustanovené v uvedenom odseku neboli splnené, pretože oslobodenia neboli selektívne ani nenarúšali hospodársku súťaž.

(50) Pokiaľ ide o selektívnosť, talianske orgány sa odvolávajú na rozsudok Súdu prvého stupňa vo veci T-233/04 ([9]). Súd v tomto rozsudku (bod 86) uviedol, že „na uplatnenie článku 87 Zmluvy o ES je nepodstatné, že situácia pravdepodobného príjemcu opatrenia je lepšia alebo horšia v porovnaní so situáciou podľa zákona, ako bola v minulosti, alebo sa časom nezmenila. Jediná otázka, ktorá sa má zodpovedať, je, či na základe konkrétnej zákonnej schémy je štátne opatrenie také, že zvýhodňuje ‚niektoré podniky alebo výrobu niektorých tovarov' v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES v porovnaní s ostatnými podnikmi, ktoré sú v porovnateľnej právnej a skutočnej situácii vzhľadom na cieľ sledovaný daným opatrením."

(51) Podľa názoru talianskych orgánov oslobodenie uplatňované na naftu používanú v krytých prostrediach na pestovanie poľnohospodárskych produktov žiadnym spôsobom nerobilo rozdiely medzi podnikmi v podobnej právnej a skutočnej situácii alebo medzi produktmi, pretože všetky podniky bez ohľadu na vyrábané tovary mohli samy využívať oslobodenie, keď sa zásobujú naftou na pestovanie v skleníkoch.

(52) Pokiaľ ide o pravdepodobnosť, že opatrenia narúšajú hospodársku súťaž, talianske orgány sa odvolali na rozhodnutie Komisie K(2008) 1105, v ktorého odôvodnení 43 sa uvádza, že úplné alebo čiastočné oslobodenie povolené na základe článku 8 ods. 2 smernice 92/81/EHS sleduje rovnaké ciele ako opatrenia ustanovené v smernici 2003/96/ES a je pomerne malého rozsahu, a preto možno analogicky konštatovať, že by nenáležite nenarušilo hospodársku súťaž.

(53) Talianske orgány takisto dodali, že v odôvodnení 32 tohto rozhodnutia Komisia vzala do úvahy, že opatrenia tohto druhu uplatňované na palivo používané v poľnohospodárskej prvovýrobe nenáležite nenarušia hospodársku súťaž vzhľadom na malú veľkosť poľnohospodárskych podnikov v Európskej únii (viac ako 60 % poľnohospodárskych podnikov má menej ako 5 hektárov používanej poľnohospodárskej plochy). Berúc toto tvrdenie za východisko, talianske orgány zdôraznili, že pri uplatnení rovnakého kritéria by bolo ťažké, aby príslušné oslobodenia narúšali hospodársku súťaž, pretože okolo 80 % poľnohospodárskych podnikov v Taliansku má menej ako 5 hektárov využívanej poľnohospodárskej plochy.

(54) Talianske orgány takisto tvrdili, že približne 2 litre nafty boli potrebné na vykúrenie 1 m^3 skleníka. Okrem toho na základe štúdie, ktorú vypracoval ústav Enama (Ente nazionale per la meccanizzazione agricola), týkajúcej sa spotreby nafty v 14 z 20 regiónov Talianska, nafta používaná v skleníkoch (167 436 001 litrov) predstavovala iba 11,77 % spotreby poľnohospodárskej nafty v roku 2002 a 10,67 % v roku 2003.

(55) Talianske orgány po predložení týchto vysvetlení na podporu ich názoru, že dané oslobodenia neobsahujú prvky štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy, znovu zopakovali krížový charakter oslobodení, zdôraznili skutočnosť, že všetci poľnohospodárski výrobcovia sa mohli sami rozhodnúť, či sa zamerajú na pestovanie v skleníkoch, a zdôraznili, že kritérium nediskriminácie sa nemôže uplatniť so spätnou platnosťou z dôvodov legitímnych očakávaní a právnej istoty.

X. **POSÚDENIE**

(56) Toto rozhodnutie sa týka rozdielu medzi oslobodeniami od spotrebnej dane z nafty používanej na vykurovanie skleníkov na jednej strane a oslobodeniami od spotrebnej dane z nafty používanej ako palivo na strane druhej.

(57) Pri zohľadnení tvrdení, ktoré predložili talianske orgány vo svojich opatreniach na prvé a druhé začatie konania, je potrebné najprv preskúmať, či schéma obsahuje prvky štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy.

(58) Podľa článku 87 ods. 1 zmluvy každá pomoc poskytnutá členským štátom alebo zo štátnych zdrojov v akejkoľvek forme, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí jej narušením, pričom zvýhodňuje niektoré podniky alebo výrobu niektorých tovarov, a tým ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi, je nezlučiteľná so spoločným trhom.

(59) Na skúmanú schému sa vzťahuje táto definícia nielen preto, že je financovaná zo štátnych zdrojov (poskytnutím oslobodenia od spotrebnej dane štát prichádza o konkrétne príjmy, ktoré by sa inak mohli vybrať), ale aj preto, že zvýhodňuje niektoré podniky (podniky v poľnohospodárskom sektore a v rámci tohto sektora tie, ktoré vykonávajú pestovanie v skleníkoch) a mohla by ovplyvniť obchod alebo narušiť hospodársku súťaž vzhľadom na postavenie Talianska v oblasti poľnohospodárskej výroby v skleníkoch (napríklad z hľadiska rozlohy plochy skleníkov na pestovanie čerstvej zeleniny bolo Taliansko v rokoch 2000 a 2003 na druhom mieste medzi producentskými krajinami v Európskej únii, v rokoch 2000 a 2001 bolo Taliansko najväčším producentom zeleniny v Európskej únii a napokon v období, na ktoré sa vzťahujú príslušné konania, bolo Taliansko druhou najväčšou európskou krajinou z hľadiska plochy vymedzenej na pestovanie v skleníkoch).

([9]) T-233/04, *Holandsko/Komisia,* Zb. 2008, s. II-00591.

(60) Počas preskúmania veci talianske orgány použili viaceré tvrdenia na obranu ich stanoviska, že schéma neobsahuje prvky štátnej pomoci:

— na základe politickej dohody, ktorú dosiahla Rada a Komisia na Rade Ecofin 19. marca 2003, nepredstavujú výnimky zo všeobecného [daňového] systému ani rozdiely v rámci neho, ktoré sú odôvodnené povahou alebo všeobecnými vlastnosťami daňového systému, štátnu pomoc. Okrem toho v Taliansku boli oslobodenia v súlade s talianskym daňovým systémom, pretože sa uplatňovali na všetky produkty pestované v skleníkoch a pretože množstvo nafty oslobodenej od spotrebnej dane bolo úmerné na základe vykonávanej činnosti,

— na základe odhadov a dostupných údajov daná schéma „neohrozovala riadne fungovanie vnútorného trhu a neviedla by k narušeniu hospodárskej súťaže“ (pozri odôvodnenia 30 a 31),

— oslobodenia nie sú selektívne ani nenarúšajú hospodársku súťaž.

(61) Musí sa predovšetkým zdôrazniť, že žiadna politická dohoda nemôže zmeniť pojem pomoci, ako sa objektívne vymedzuje v zmluve.

(62) Pokiaľ ide o tvrdenie, že oslobodenia sú odôvodnené povahou alebo všeobecnými vlastnosťami daňového systému, Komisia zastáva názor, že konkrétne oslobodenie od spotrebnej dane obmedzené na daný druh produkcie (v tomto prípade pestovanie v skleníkoch, na ktoré sa poskytujú vyššie oslobodenia ako pri pestovaní vonku) sa nemôže opodstatniť povahou a logikou daňového systému, keď sa na základe právnych predpisov Spoločenstva v zásade vyžaduje, aby členské štáty ukladali spotrebné dane ([10]). Rovnaká úvaha sa uplatňuje v prípadoch, keď sa v právnych predpisoch Spoločenstva neustanovuje poskytovanie daných oslobodení. Tvrdenie, že oslobodenia sú platné na všetky produkty pestované v skleníkoch, nie je v tomto prípade náležité, pretože celé odvetvia sektora poľnohospodárskej výroby dostávali nižšie oslobodenia ako tie, ktoré sa poskytovali pestovateľom pestujúcim v skleníkoch, a ak boli množstvá oslobodeného paliva, ako tvrdia talianske orgány, úmerné na základe vykonávanej činnosti, logika daňového systému by si vyžadovala rovnaké oslobodenie pre všetky činnosti založené na používaní nafty.

(63) Otázka selektívnosti sa už preskúmala v odôvodnení 58. Pokiaľ ide o rozsudok vo veci T-233/04, Komisia v zmysle odôvodnení 25 a 26 poznamenáva, že pokiaľ je pravda, že prevádzkovatelia v poľnohospodárskom sektore, ktorí používajú naftu, mohli využívať oslobodenia, pestovatelia pestujúci v skleníkoch však dostávali vyššie oslobodenia. Všetci prevádzkovatelia sú v porovnateľnej finančnej situácii, pretože používajú naftu na produkciu, a preto sú postihnutí rovnakou mierou podľa cieľa opatrenia (zmiernenie vplyvu nárastu cien nafty), bez ohľadu na ich právne postavenie. Skutočnosť, že v porovnateľnej situácii niektorí prevádzkovatelia mohli využívať vyššie oslobodenia ako iní, dokazuje, že táto schéma obsahuje prvok selektivity.

(64) Komisia zamieta tvrdenia talianskych orgánov, že schéma neohrozuje riadne fungovanie vnútorného trhu a nevedie k narušeniu hospodárskej súťaže:

— v rozhodnutí, na ktoré sa talianske orgány odvolávajú (pozri odôvodnenie 52), sa konštatuje, že štátna pomoc existovala, ale mohla byť schválená na základe výnimky podľa článku 87 ods. 3 písm. c) zmluvy. Táto výnimka sa však nemôže použiť na preukázanie toho, že neexistujú prvky štátnej pomoci v prešetrovanej schéme (toto tvrdenie sa uplatňuje aj na tvrdenie talianskych orgánov uvedené v odôvodnení 53),

— údaje uvedené v odôvodnení 54 nie sú úplné (14 regiónov z 20) a nemožno konštatovať, že sú reprezentatívne: v skutočnosti nemožno odvodiť, či regióny, za ktoré boli predložené údaje, sú regióny, v ktorých je pestovanie v skleníkoch najrozšírenejšie. Okrem toho údaje týkajúce sa spotreby v poľnohospodárskom sektore, naopak, naznačujú, že nafta je významným poľnohospodárskym vstupom. V každom prípade stačí, že pomoc posilňuje konkurenčné postavenie podniku v porovnaní s postavením iných podnikov konkurujúcich si pri obchode v rámci Spoločenstva, na to, aby pravdepodobne viedla k narušeniu hospodárskej súťaže a k ovplyvneniu obchodu vnútri Spoločenstva ([11]). Toto platí v skúmanej veci, pretože oslobodenie zvýhodňuje talianske podniky pestujúce poľnohospodárske produkty v skleníkoch v porovnaní s podnikmi pôsobiacimi v rovnakom sektore v iných členských štátoch.

(65) Talianske orgány v odpovedi na pôvodné začatie konania takisto tvrdili, že daná pomoc nepredstavuje štátnu pomoc, ale mala by sa preskúmať na základe ustanovení smerníc 92/81/EHS a 2003/96/ES. K tomuto záveru dospeli na základe tvrdenia, že existenciu štátnej pomoci by vylúčila samotná skutočnosť, že v smernici EÚ sa ustanovuje možnosť poskytnúť oslobodenie od dane. Toto tvrdenie sa zopakovalo v odpovedi na príkaz na poskytnutie informácie, ktorý im bol zaslaný.

([10]) Pozri rozhodnutie Komisie 2006/323/ES (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2006, s. 12).

([11]) Rozsudok Súdneho dvora Európskych spoločenstiev vo veci 730/79, *Philip Morris Holland/Komisia*, Zb. 1980, s. 2671.

(66) Komisia nemôže súhlasiť s týmto tvrdením. V skutočnosti sa na základe šiesteho odôvodnenia smernice 92/81/EHS členským štátom povoľuje „uplatniť na dobrovoľnom základe […] ďalšie oslobodenia […], ak to nevedie k narušeniu hospodárskej súťaže“. Okrem toho v článku 8 ods. 2 tejto smernice sa ustanovuje, že členské štáty môžu uplatniť úplné alebo čiastočné oslobodenie alebo zníženie „bez toho, aby boli dotknuté iné ustanovenia Spoločenstva“. Odvolaním sa na existenciu rizika narušenia hospodárskej súťaže sa v smernici 92/81/EHS nevypúšťa možnosť oslobodení, ktoré predstavujú štátnu pomoc. Je potrebné pripomenúť, že právomoci Komisie týkajúce sa štátnej pomoci sú jej zverené priamo na základe zmluvy a že tieto právomoci sa nemôžu obmedziť na základe smernice, ktorej účelom je harmonizácia daní na európskej úrovni.

(67) Okrem toho sa v odôvodneniach 15 a 24 predhovoru k smernici 2003/96/ES uvádza, že opatrenia zamerané na zavedenie diferencovaných vnútroštátnych sadzieb daní musia byť v súlade s pravidlami, ktorými sa riadi vnútorný trh a hospodárska súťaž, tak aby neviedli k narušeniu hospodárskej súťaže. Požiadavka uplatňovať pravidlá hospodárskej súťaže je potvrdená v článku 26 tejto smernice, kde sa upriamuje pozornosť na skutočnosť, že dané opatrenia môžu predstavovať štátnu pomoc a v takýchto prípadoch sa musia oznámiť podľa článku 88 ods. 3 zmluvy. V tomto článku sa výslovne uvádza, že informácie poskytnuté Komisii na základe tejto smernice neoslobodzujú členské štáty od oznamovacej povinnosti podľa článku 88 ods. 3 zmluvy.

(68) Napokon samotné talianske orgány tvrdili (pozri odôvodnenie 39), že uplatnenie oslobodenia narúša hospodársku súťaž, charakteristický prvok štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy.

(69) Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti Komisia konštatuje, že oslobodenie od spotrebnej dane na základe príslušnej schémy predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy.

(70) V prípadoch uvedených v článku 87 ods. 2 a 3 zmluvy sa takéto opatrenia môžu na základe výnimky považovať za zlučiteľné so spoločným trhom.

(71) Výnimky podľa článku 87 ods. 2 zmluvy sa týkajú pomoci sociálnej povahy poskytnutej jednotlivým spotrebiteľom, pomoci na odškodnenie škôd spôsobených prírodnými katastrofami alebo výnimočnými udalosťami a pomoci poskytnutej hospodárstvam niektorých oblastí Spolkovej republiky Nemecko a neuplatňujú sa na tento prípad bez ohľadu na príjemcov pomoci.

(72) Komisia zastáva názor, že výnimky na základe článku 87 ods. 3 písm. a) zmluvy týkajúce sa rozvoja osobitných regiónov sa neuplatňujú na danú schému, pretože táto schéma neobsahuje pomoc na podporu hospodárskeho rozvoja osobitných regiónov, v ktorých je životná úroveň výnimočne nízka alebo v ktorých je vážna podzamestnanosť.

(73) Pokiaľ ide o výnimku na základe článku 87 ods. 3 písm. b) zmluvy, stačí poznamenať, že príslušná daňová schéma nepredstavuje významný projekt spoločného európskeho záujmu a nesnaží sa odstrániť vážne narušenia v talianskom hospodárstve. Schéma sa ani nesnaží o podporu zachovania kultúry a dedičstva v zmysle výnimky podľa článku 87 ods. 3 písm. d) zmluvy.

(74) Jedinou výnimkou, ktorú možno uplatniť, je preto výnimka ustanovená v článku 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, podľa ktorej sa pomoc môže považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom, ak je určená na uľahčenie rozvoja niektorých ekonomických činností alebo niektorých hospodárskych oblastí, za predpokladu, že nepriaznivo neovplyvňuje obchodné podmienky v rozsahu, ktorý je v rozpore so spoločným záujmom.

(75) Keďže pomoc na základe uvedenej schémy nie je nenotifikovanou pomocou, jej zlučiteľnosť so spoločným trhom sa musí posúdiť na základe usmernení štátnej pomoci platných v čase jej poskytnutia, ako sa ustanovuje v oznámení Komisie o určení usmernení uplatniteľných na posúdenie neoprávnenej štátnej pomoci ([12]).

(76) Hoci je pravda, že na základe odôvodnenia 172 nových usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na roky 2007 – 2013 ([13]) sa niektorá neoprávnená pomoc poskytnutá po nadobudnutí účinnosti smernice 2003/96/ES považuje za zlučiteľnú so spoločným trhom, toto sa uplatňuje iba vtedy, ak sú splnené podmienky tejto smernice a neprišlo k žiadnej diferenciácii v rámci poľnohospodárskeho sektora. To isté sa uplatňuje na pomoc neoprávnene poskytnutú na základe smernice 92/81/EHS.

(77) V článku 1 ods. 1 smernice 92/81/EHS sa ustanovuje, že „členské štáty uložia harmonizovanú spotrebnú daň z minerálnych olejov v súlade s touto smernicou“. V článku 1 ods. 2 sa uvádza, že členské štáty stanovia svoje sadzby v súlade so smernicou 92/82/EHS z 19. októbra 1992 o aproximácii sadzieb spotrebnej dane z minerálnych olejov ([14]).

([12]) Ú. v. ES C 119, 22.5.2002, s. 22.
([13]) Ú. v. EÚ C 319, 27.12.2006, s. 1.
([14]) Ú. v. ES L 316, 31.10.1992, s. 19. Spotrebné dane na naftu používanú na vykurovanie skleníkov sú uvedené v odôvodnení 43.

(78) V článku 5 ods. 2 smernice 92/82/EHS sa ustanovuje spotrebná daň z nafty vo výške 18 ECU na 1 000 litrov nafty používanej do stacionárnych motorov, strojov a zariadení používaných v stavebníctve, civilnom inžinierstve alebo pri verejných prácach, alebo do vozidiel určených na použitie mimo cestnej siete, alebo vozidiel, ktorým nebolo udelené povolenie na používanie predovšetkým vo verejnej cestnej sieti.

(79) V článku 2 ods. 2 smernice 92/81/EHS sa uvádza, že „… iné minerálne oleje ako tie, na ktoré je výška dane uvedená v sadzbách uvedených v smernici 92/82/EHS, podliehajú spotrebnej dani, ak sú určené na používanie, ponúkané na predaj alebo používané ako vykurovacie palivo alebo motorové palivo. Sadzba cla, ktorá sa účtuje, sa stanoví podľa použitia na úrovni sadzby pre ekvivalent vykurovacieho paliva alebo motorového paliva.“ [13 EUR, ktoré uviedli talianske orgány (pozri odôvodnenie 43), je daň uplatňovaná na ekvivalent vykurovacieho paliva alebo motorového paliva, t. j. daň z ťažkého oleja na úrovni 13 EUR na 1 000 kg v článku 6 uvedenej smernice.]

(80) V článku 8 ods. 2 smernice 92/81/EHS sa však uvádza, že „bez toho, aby boli dotknuté iné ustanovenia Spoločenstva, členské štáty môžu uplatniť úplné alebo čiastočné oslobodenie od dane alebo zníženie sadzby dane z minerálnych olejov používaných pod daňovou kontrolou […] výlučne pri poľnohospodárskych alebo záhradníckych prácach a v lesnom hospodárstve a pri vnútrozemskom rybolove“.

(81) V súlade so smernicou 2003/96/ES, ktorá sa uplatňovala od 1. januára 2004 ([15]), je minimálna sadzba spotrebnej dane z nafty (diesel) stanovená na 21 EUR na 1 000 litrov (článok 9 smernice spolu s tabuľkou C v prílohe I k smernici). Táto smernica obsahuje aj analogické ustanovenie k ustanoveniu v článku 8 ods. 2 smernice 92/81/EHS, a to článku 15 ods. 3, podľa ktorého „členské štáty smú na energetické výrobky a elektrinu používanú na poľnohospodárske, záhradnícke a rybochovné práce a v lesníctve uplatňovať úroveň zdaňovania zníženú až na nulu“.

(82) Na základe dvoch uvedených smerníc preto bolo možné udeliť úplné oslobodenie od spotrebnej dane. Keďže však príslušná schéma pomoci zavádza diferenciáciu medzi oslobodeniami od spotrebnej dane, ktoré využívajú niektoré poľnohospodárske podniky, nemôže sa vyhlásiť za zlučiteľnú so spoločným trhom na základe bodu 172 usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na roky 2007 až 2013 ([16]).

(83) Na celé obdobie, na ktoré sa vzťahujú obidve konania začaté v súvislosti s oslobodeniami od spotrebnej dane (od 3. októbra 2000 do 31. decembra 2004 – pozri odôvodnenia 25 a 27), pravidlá uplatňované na štátnu pomoc sú pravidlá, ktoré sú ustanovené v usmerneniach Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva ([17]) (ďalej len „poľnohospodárske usmernenia z roku 2000“).

(84) Komisia sa domnieva, že pomoc vzhľadom na jej charakter (úplné oslobodenia od spotrebnej dane) predstavuje jednostrannú štátnu pomoc jednoducho určenú na zlepšenie finančnej situácie výrobcov bez toho, aby prispela k rozvoju sektora. Toto zistenie je podporené skutočnosťou, že talianske orgány v dodatočných informáciách, ktoré poskytli, objasnili, že dôvodom poskytnutia pomoci bolo zvýšenie cien nafty (pozri odôvodnenie 39).

(85) V súlade s bodom 3.5 poľnohospodárskych usmernení z roku 2000 je táto pomoc prevádzkovou pomocou, ktorá je nezlučiteľná so spoločným trhom.

(86) V bode 5.5 poľnohospodárskych usmernení z roku 2000 sa však umožňuje výnimka z ustanovení uvedeného bodu 3.5 v prípade prevádzkovej pomoci na environmentálne účely.

(87) Konkrétne v bode 5.5.4 poľnohospodárskych usmernení z roku 2000 sa uvádzajú osobitné prípady úplného alebo čiastočného oslobodenia od environmentálnych daní. Komisia tu po vyjadrení určitých výhrad uviedla, že takáto pomoc by sa mohla akceptovať, ak sú splnené všetky tieto podmienky:

— ak je pomoc dočasná (maximálne trvanie päť rokov) a postupne sa znižuje,

— ak možno dokázať, že pomoc je potrebná na vyrovnanie straty medzinárodnej konkurencieschopnosti,

— ak schéma pomoci predstavuje skutočný stimul na zníženie používania príslušných vstupov.

(88) V skúmanej veci sa Komisia domnieva, že pomoc sa postupne neznižuje, pretože na základe viacerých článkov zákonov o štátnom rozpočte, v ktorých sa ustanovilo oslobodenie od spotrebnej dane, bolo oslobodenie čiastočné do 31. decembra 2000 a potom úplné pre všetky obdobia uvedené v odôvodnení 27. Okrem toho pomoc nebola dočasná, pretože v skutočnosti s výnimkou druhého polroku 2001 boli oslobodenia stále pre celé príslušné obdobie. Hoci sa talianske orgány samozrejme odvolali na existenciu ťažkej konkurenčnej situácie (pozri odôvodnenie 42), nepredložili informácie, ktoré dokazujú stratu konkurencieschopnosti. Napokon sa zdá nepravdepodobné, že systém oslobodení, ktorý podľa definície znižuje cenu palív, by mohol viesť príjemcov k zníženiu používania príslušných vstupov (buď skleníkov, alebo rozšírením samotných palív, ak sa považujú za vstupy).

([15]) Okrem niektorých ustanovení, ktoré nie sú podstatné pre túto vec.
([16]) Pozri poznámku pod čiarou č. 13.
([17]) Ú. v. ES C 28, 1.2.2000, s. 2.

(89) Príslušná štátna pomoc sa teda nemôže považovať za opodstatnenú výhradne na základe ustanovení poľnohospodárskych usmernení z roku 2000, ktoré umožňujú považovať čisto prevádzkovú pomoc za zlučiteľnú so spoločným trhom.

(90) V bode 5.6.2 poľnohospodárskych usmernení z roku 2000 sa však takisto ustanovuje možnosť posúdenia pomoci v jednotlivých prípadoch, pričom sa berú do úvahy zásady ustanovené v usmerneniach Spoločenstva o štátnej pomoci na environmentálne účely.

(91) Vzhľadom na obdobie, na ktoré sa vzťahujú obidve konania, sú pravidlá štátnej pomoci, ktoré je potrebné zohľadniť pri analýze zlučiteľnosti danej pomoci, takéto:

— na obdobie od 3. októbra 2000 do 2. februára 2001 usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia, ktoré boli v účinnosti od roku 1994 (ďalej len „usmernenia z roku 1994“) ([18]),

— na obdobie od 3. februára 2001 do 31. decembra 2004 usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia, ktoré boli v účinnosti od roku 2001 (ďalej len „usmernenia z roku 2001“) ([19]).

(92) Podľa usmernení z roku 1994 (bod 3.4) Komisia môže urobiť výnimku z pravidla, že prevádzková pomoc nie je povolená, za predpokladu, že takáto pomoc iba kompenzuje mimoriadne výrobné náklady v porovnaní s bežnými výrobnými nákladmi, že je dočasná a v zásade sa postupne znižuje a zabezpečuje stimul na rýchlejšie obmedzenie znečisťovania alebo zavedenie účinnejších použití zdrojov.

(93) V bode 3.4 sa takisto uvádza, že dočasné oslobodenie od nových environmentálnych daní sa môže povoliť, ak je potrebné na vyrovnanie strát konkurencieschopnosti, najmä na medzinárodnej úrovni. Ďalším faktorom, ktorý sa musí zohľadniť, je to, čo príslušné podniky musia na odplatu urobiť pre obmedzenie ich znečisťovania. Toto ustanovenie sa uplatňuje aj na oslobodenia od daní zavedených podľa právnych predpisov ES.

(94) Okrem skutočnosti, ako sa uviedlo v analýze vykonanej na základe bodu 5.5.4 poľnohospodárskych usmernení z roku 2000, že pomoc nie je dočasná ani sa postupne neznižuje a neobsahuje žiadny stimul, Komisia sa domnieva, že informácie, ktoré mala k dispozícii, žiadnym spôsobom nedokazujú, že pomoc je prísne obmedzená na kompenzáciu mimoriadnych výrobných nákladov v porovnaní s bežnými výrobnými nákladmi. Pomoc preto nespĺňa podmienky uvedené v odôvodnení 92, ktoré by umožnili, aby sa považovala za zlučiteľnú so spoločným trhom.

(95) Okrem toho podmienky uvedené v odôvodnení 93 nie sú v tomto prípade náležité, pretože pomoc sa netýka nových daní (spotrebné dane existovali pred obdobím, na ktoré sa vzťahujú obidve konania: napríklad článok 24 ods. 3 zákona č. 388 z 23. decembra 2000, ktorým sa zaviedlo úplné oslobodenie od spotrebnej dane na obdobie od 1. januára do 30. júna 2001, sa odvoláva na zákon č. 662/1996, ktorý sa týkal spotrebných daní, a ďalej sa odvolával na vyhlášku č. 504/1995, ktorou sa ustanovuje konsolidované znenie legislatívnych ustanovení o daniach na výrobu a spotrebu). Komisia v tejto súvislosti poznamenáva, že talianske orgány nenamietali voči skutočnosti, že príslušné dane sú „existujúcimi daňami“. Okrem toho nikdy netvrdili, že tieto dane boli zavedené v nedávnej minulosti (pozri odôvodnenia 40 a 45).

(96) Táto pomoc sa preto nemôže vyhlásiť za zlučiteľnú so spoločným trhom na základe usmernení z roku 1994.

(97) V usmerneniach z roku 2001 sa navrhlo rozlišovanie nových daní (bod 51.1) a existujúcich daní (body 51.2 a 52).

(98) Komisia sa domnieva, že spotrebné dane, na ktoré sa vzťahuje oslobodenie, sa musia považovať za existujúce dane počas celého prešetrovaného obdobia, pretože okrem tvrdení uvedených v odôvodnení 95 sa o oslobodení rozhodlo každý rok vo viacerých zákonoch o štátnom rozpočte, a nie v jednom zákone prijatom s automatickou výnimkou kedykoľvek počas príslušného obdobia. Okrem toho, ako Komisia už uviedla v odôvodnení 95, talianske orgány nikdy nespochybnili skutočnosť, že príslušné dane boli „existujúcimi daňami“, a nikdy netvrdili, že ich zaviedli nedávno.

(99) Ako sa uviedlo v odôvodnení 40, v bode 51.2 usmernení z roku 2001 sa umožňuje, aby sa podmienky schvaľovania uplatniteľné na nové dane (uvedené v bode 51.1) uplatňovali na existujúce dane, ak sú súčasne splnené tieto dve podmienky:

— príslušná daň musí mať značný pozitívny vplyv z hľadiska ochrany životného prostredia,

([18]) Ú. v. ES C 72, 10.3.1994, s. 3.
([19]) Pozri poznámku pod čiarou č. 5.

— o výnimkách pre príslušné podniky sa musí rozhodnúť v čase prijatia dane alebo sa musia stať potrebnými v dôsledku významnej zmeny hospodárskych podmienok, ktoré stavajú podniky do zvlášť ťažkej konkurenčnej situácie. V tomto prípade výška zníženia nesmie prekročiť zvýšenie nákladov vyplývajúcich zo zmeny hospodárskych podmienok. Ak náklady viac nerastú, zníženie sa už nemôže uplatňovať.

(100) Komisia môže pripustiť, že daň, ako je spotrebná daň z vykurovacej nafty, dôsledkom ktorej je zvýšenie ceny nafty, môže spôsobiť, že používatelia znížia spotrebu nafty, čo má pozitívny vplyv na ochranu životného prostredia. Príslušné oslobodenia však boli ustanovené rok po roku s jediným prerušením od 1. júla do 31. decembra 2001 (pozri odôvodnenie 27) a talianske orgány nepreukázali ani nikdy netvrdili, že sa o týchto výnimkách rozhodlo v čase prijatia dane. Naopak, zdôraznili, že výnimky boli prijaté jednoducho s cieľom vyriešiť situáciu spojenú s ekonomickými ťažkosťami, a to zvýšením cien motorových a vykurovacích palív.

(101) Nemožno súhlasiť s tvrdením, ktoré predložili talianske orgány, že Komisia by mala vykonať analýzu, či sa o oslobodeniach rozhodlo v čase zavedenia dane. Talianske orgány sa v skutočnosti odvolali na rozhodnutie Komisie K(2005) 4436 (pozri odôvodnenie 42). V tomto rozhodnutí (pozri najmä jeho odôvodnenie 74) Komisia založila svoje zistenia na skutočnosti, že o oslobodeniach sa rozhodlo výrazne skôr, ako sa stali uplatniteľnými usmernenia o environmentálnej pomoci z roku 2001. V skúmanej veci sa však musí poznamenať, že prvé oslobodenia sú z októbra 2000, t. j. krátko pred nadobudnutím účinnosti týchto usmernení. Treba zdôrazniť, že talianske orgány sa v žiadnom štádiu nespoliehali na oslobodenia poskytnuté v minulosti.

(102) Na druhej strane, pokiaľ ide o druhú podmienku v druhom pododseku bodu 51.2 usmernení z roku 2001, talianske orgány neposkytli dôkazy, ktoré preukazujú podstatnú zmenu hospodárskych podmienok, ktoré by postavili podniky do osobitne ťažkej konkurenčnej situácie (pozri odôvodnenie 88), ani nedokázali, že výška oslobodenia neprekročila zvýšenie nákladov vyplývajúcich zo zmeny hospodárskych podmienok. Najmä pokiaľ ide o otázku konkurenčnej situácie, údaje v tabuľkách uvedených v odôvodneniach 42 a 46 neobsahujú žiadne porovnateľné informácie. Preto neumožňujú určiť akékoľvek zhoršenie konkurenčnej situácie talianskych podnikov, ktoré pestujú v skleníkoch. V tejto súvislosti by sa malo takisto zdôrazniť, že zvýšenie cien ropných produktov ovplyvnilo celú Európu, nielen Taliansko.

(103) Keďže jedna z dvoch podmienok uvedených v odôvodnení 99 sa nesplnila, ustanovenia bodu 51.2 usmernení z roku 2001 sa nemôžu uplatniť, a preto sa nemôžu uplatniť ani ustanovenia bodu 51.1.

(104) Alternatívne, aj v prípade uplatnenia ustanovení bodu 51.2, by sa skúmané oslobodenia nemohli považovať za oprávnené podľa bodu 51.1, v ktorom sa ustanovuje:

„Keď členský štát z environmentálnych dôvodov zavedie novú daň v sektore činnosti alebo na výrobky, pri ktorých nebola vykonaná harmonizácia daní Spoločenstva, alebo keď daň, ktorú mieni členský štát zaviesť, prevyšuje daň ustanovenú právnymi predpismi Spoločenstva, podľa názoru Komisie možno odôvodniť rozhodnutie o výnimke bez postupného znižovania na obdobie desiatich rokov v dvoch prípadoch:

a) tieto výnimky sú podmienené uzavretím dohôd medzi príslušným členským štátom a prijímajúcimi podnikmi, pričom podniky alebo združenia podnikov sa zaviažu dosiahnuť ciele ochrany životného prostredia v priebehu obdobia platnosti výnimiek alebo keď podniky uzatvoria dobrovoľné dohody s rovnakým účinkom. Také dohody alebo záväzky sa môžu vzťahovať okrem iného na zníženie spotreby energie, zníženie emisií alebo iné environmentálne opatrenie. Predmet dohôd musí prerokovať každý členský štát a Komisia ho posúdi po predložení projektov pomoci. Členské štáty musia zabezpečiť prísne sledovanie záväzkov, ktoré podniky alebo združenia podnikov na seba prevzali. Dohody uzavreté medzi členským štátom a príslušnými podnikmi musia obsahovať dojednania o postihu v prípade nesplnenia záväzkov.

Tieto ustanovenia platia, aj keď členský štát zníži daň v závislosti od podmienok, ktoré majú rovnaký účinok ako uvedené dohody alebo záväzky;

b) tieto výnimky nemusia byť podmienené uzavretím dohôd medzi príslušným členským štátom a prijímajúcimi podnikmi, ak sú splnené tieto alternatívne podmienky:

— keď sa zníženie týka dane Spoločenstva, suma, ktorú podniky skutočne zaplatia po znížení, musí ostať vyššia ako minimum Spoločenstva, aby bola pre podniky motiváciou na zlepšovanie ochrany životného prostredia,

— keď sa zníženie týka domácej dane vyberanej pri absencii dane Spoločenstva, podniky prichádzajúce do úvahy na zníženie musia však zaplatiť pomerne významnú časť národnej dane."

(105) V tomto prípade boli uplatnené spotrebné dane určite vyššie (pred oslobodením a znížením) ako harmonizovaná úroveň zdanenia (pozri odôvodnenia 43 a 46), zdá sa však, že dohody, ako sú dohody uvedené v bode 51.1 písm. a), neboli uzatvorené medzi členským štátom a príjemcami ani príjemcovia dobrovoľne neuzatvorili podobné dohody (Komisii neboli oznámené žiadne dohody). Okrem toho talianske orgány zdôraznili, že príslušné oslobodenia sa poskytli s cieľom riešiť ťažkú hospodársku situáciu, a nikdy neuviedli žiadne environmentálne opatrenia požadované na odplatu od príjemcov.

(106) Alternatíva uzatvorenia dohôd uvedená v bode 51.1 písm. b) sa v tomto prípade nemôže uplatniť, pretože počas časti príslušného obdobia po začatí uplatňovania usmernení z roku 2001 pestovatelia využívali v skleníkoch úplné oslobodenie od spotrebnej dane, a teda neplatili sumu vyššiu, ako je minimum Spoločenstva ([20]), na takej úrovni, ktorá by ich podnietila, aby prijali opatrenia na zlepšenie ochrany životného prostredia, ako sa ustanovuje v usmerneniach z roku 2001 v prípadoch, keď sa zníženie týka dane Spoločenstva.

(107) V bode 52 usmernení z roku 2001 sa však uvádza, že keď sa významne zvýši jestvujúca daň a keď príslušný členský štát pokladá úľavy pre niektoré podniky za potrebné, uplatnia sa analogicky podmienky týkajúce sa nových daní, ustanovené v bode 51.1. Preto je predovšetkým potrebné preskúmať, či sa spotrebné dane výrazne zvýšili.

(108) Tabuľka v bode 46 dokazuje, že spotrebné dane sa výrazne nezvýšili, pretože ich variácie boli takéto: – 5,4 % v rokoch 1999 a 2000, – 6,98 % v rokoch 1999 a 2001, + 1,9 % v rokoch 1999 a 2002 a + 1,3 % v rokoch 1999 a 2003. Medziročné zmeny boli takéto: – 5,4 % v rokoch 1999 a 2000, – 1,6 % v rokoch 2000 a 2001, + 9,5 % v rokoch 2001 a 2002 a – 0,5 % v rokoch 2002 a 2003. Z toho možno preto odvodiť, že spotrebné dane stále klesali s výnimkou obdobia rokov 2001 a 2002. Zvýšenie zaznamenané počas tohto obdobia sa však nemôže považovať za výrazné, pretože v skutočnosti nemalo prakticky žiadny vplyv na vývoj spotrebiteľskej ceny vykurovacej nafty (podľa informácií v tabuľke sa spotrebiteľská cena vykurovacej nafty zvýšila iba o 2,2 % v priebehu týchto dvoch rokov). Ustanovenia bodu 52 usmernení z roku 2001 sa preto v tomto prípade nemôžu uplatniť.

(109) Napokon v bode 53 usmernení z roku 2001 sa uvádza, že ak sa zníženia týkajú dane, ktorá bola harmonizovaná na úrovni Spoločenstva, a ak je domáca daň nižšia alebo rovnaká ako minimum Spoločenstva, všetky poskytnuté oslobodenia musia spĺňať podmienky ustanovené v bodoch 45 a 46 a v každom prípade sa na ne musí vzťahovať výslovné povolenie na odchýlenie sa od minima Spoločenstva.

(110) V bode 45 usmernení z roku 2001 sa uvádza, že trvanie pomoci sa musí obmedziť na päť rokov, ak sa pomoc postupne znižuje, a že intenzita pomoci môže dosiahnuť 100 % mimoriadnych nákladov ([21]) v prvom roku, musí sa však znižovať lineárnym spôsobom na nulu do konca piateho roku.

(111) V bode 46 usmernení z roku 2001 sa uvádza, že trvanie pomoci, ktorá sa postupne neznižuje, sa obmedzuje na päť rokov a že jej intenzita nesmie prekročiť 50 % mimoriadnych nákladov.

(112) Komisia už v skúmanej veci poznamenala, že pomoc sa postupne nezniţovala (pozri odôvodnenie 88). V dôsledku toho by sa na ňu mohli uplatniť iba ustanovenia bodu 46 usmernení. Informácie, ktoré predložili talianske orgány, však žiadnym spôsobom neumožňujú, aby Komisia dospela k záveru, že intenzita pomoci bola obmedzená na 50 % mimoriadnych výrobných nákladov vzniknutých v súvislosti so spotrebnými daňami v porovnaní s trhovými cenami produktov pestovaných v skleníkoch.

(113) Pomoc sa preto nemôže považovať za oprávnenú na základe ustanovení bodu 46 usmernení z roku 2001 alebo následne na základe ustanovení ich bodu 53.

([20]) 13 EUR za 1 000 kg na obdobie rokov 2000 – 2003 a 21 EUR za 1 000 litrov – pozri odôvodnenie 43.

([21]) Mimoriadne náklady sú zadefinované v bode 43 usmernení ako mimoriadne výrobné náklady v porovnaní s trhovými cenami výrobkov.

(114) Skutočnosti uvedené v odôvodneniach 94 – 112 dokazujú, že skúmaná pomoc sa nemôže vyhlásiť za zlučiteľnú so spoločným trhom na základe ustanovení usmernení z roku 2001.

(115) Pokiaľ ide o ostatné tvrdenia, ktoré predložili talianske orgány v rôznych štádiách skúmania veci, Komisia sa domnieva, že neexistujú informácie, ktoré by jej umožnili rozptýliť pochybnosti vyjadrené v odôvodnení 34 písm. b). Tvrdenie uvedené v odôvodnení 43, že opatrenie, ktoré prijalo Taliansko, by mohlo byť zlučiteľné so spoločným trhom, ak príjemcovia platia minimálnu sumu ustanovenú na úrovni Spoločenstva, je nenáležité, pretože pestovatelia pestujúci v skleníkoch využívali úplné oslobodenie od spotrebnej dane počas takmer celého obdobia preskúmania, a teda neplatili dane.

(116) Pokiaľ ide o tvrdenia, ktoré predložila tretia zainteresovaná strana, ktorá poslala pripomienky po prvom začatí konania, tvrdenia neposkytujú prvky, ktoré podporujú zlučiteľnosť pomoci so spoločným trhom. Vzhľadom na ťažkosť situácie, v ktorej by sa ocitli samotné prijímateľské podniky, ak by sa pomoc vyhlásila za nezlučiteľnú a vymáhala by sa, by sa malo v skutočnosti pripomenúť, že vrátenie nezlučiteľnej pomoci je potrebné na obnovu predchádzajúcej situácie, t. j. situácie bez narušenej hospodárskej súťaže, ktorá existovala pred poskytnutím pomoci. Skutočnosť, že niektoré podniky nie sú viac ziskové, je jednoducho dôsledkom voľnej hospodárskej súťaže za bežných podmienok trhového hospodárstva. Na druhej strane neexistuje dôkaz, že zníženie spotreby nafty nevyhnutne spôsobuje zníženie kvality získaných produktov (v najhoršom prípade by takéto zníženie mohlo mierne oddialiť dozrievanie alebo rast). Napokon odvolanie sa na situáciu v ostatných krajinách s cieľom dokázať, že hospodárska súťaž nie je narušená, nie je náležité. V tejto súvislosti stačí poznamenať, že oslobodenie umožňuje zlepšenie konkurenčného postavenia talianskych pestovateľov pestujúcich v skleníkoch v porovnaní so situáciou v ostatných krajinách a že preto východiskom na porovnanie musí byť situácia v Taliansku bez oslobodení.

XI. **ZÁVER**

(117) Komisia sa domnieva, že Taliansko neoprávnene poskytlo príslušnú pomoc v rozpore s článkom 88 ods. 3 zmluvy. Uvedená analýza dokazuje, že pomoc sa nemôže vyhlásiť za zlučiteľnú so spoločným trhom, pretože nespĺňa podmienky uvedené v poľnohospodárskych usmerneniach z rokov 2000 a 2007 a v environmentálnych usmerneniach z roku 2001. Okrem toho analýzou sa dokázalo, že samotná existencia smerníc nemôže opodstatniť implementáciu opatrení náchylných narušiť hospodársku súťaž a talianske orgány nerozptýlili pochybnosti, ktoré vyjadrila Komisia pri začatí konania podľa článku 88 ods. 2 zmluvy.

(118) Na základe článku 14 ods. 1 nariadenia (ES) č. 659/1999, ak sa prijímajú záporné rozhodnutia v prípadoch protiprávnej pomoci, Komisia rozhodne, že daný členský štát musí prijať všetky potrebné opatrenia, aby vymohol pomoc od príjemcu (v tomto prípade pestovatelia pestujúci v skleníkoch). Od Talianska sa preto požaduje, aby prijalo všetky potrebné opatrenia na to, aby od príjemcov vymohlo vyplatenú nezlučiteľnú pomoc, ktorej hodnota zodpovedá rozdielu medzi poskytnutým úplným oslobodením od spotrebnej dane a zníženou sadzbou spotrebnej dane poskytnutou ostatným prevádzkovateľom v poľnohospodárskom sektore. Podľa bodu 42 oznámenia Komisie K efektívnemu vykonávaniu rozhodnutí Komisie prikazujúcich členským štátom vymáhať neoprávnene poskytnutú a nezlučiteľnú štátnu pomoc ([22]) má Taliansko štyri mesiace od nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia na vykonanie jeho ustanovení. Pomoc, ktorá sa má vrátiť, musí zahŕňať úroky vypočítané v súlade s nariadením Komisie (ES) č. 794/2004 ([23]), ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999.

(119) Každá individuálna pomoc poskytnutá na základe skúmanej schémy pomoci, ktorá v čase poskytnutia spĺňala podmienky ustanovené v nariadení Komisie prijatom na základe článku 2 nariadenia Rady (ES) č. 994/98 ([24]) (nariadenie *de minimis*), sa však nepovažuje za štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy.

(120) Žiadne ustanovenia Spoločenstva, ktorými sa riadi pomoc *de minimis* v poľnohospodárskom sektore, neboli v účinnosti v čase poskytnutia skúmanej pomoci.

(121) Prvé takéto ustanovenia Spoločenstva boli ustanovenia nariadenia Komisie (ES) č. 1860/2004 zo 6. októbra 2004 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES, pokiaľ ide o pomoc *de minimis* v sektoroch poľnohospodárstva a rybolovu ([25]).

(122) V súlade s nariadením (ES) č. 1860/2004 pomoc, ktorá nepresahuje 3 000 EUR na príjemcu počas obdobia troch rokov (táto suma predstavuje pomoc *de minimis* poskytnutú podnikom), neovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi a nenarúša hospodársku súťaž ani nehrozí jej narušením, a preto sa na ňu nevzťahuje zákaz podľa článku 87 ods. 1 zmluvy.

([22]) Ú. v. EÚ C 272, 15.11.2007, s. 4.
([23]) Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1.
([24]) Ú. v. ES L 142, 14.5.1998, s. 1.
([25]) Ú. v. EÚ L 325, 28.10.2004, s. 4.

(123) Podľa článku 5 nariadenia (ES) č. 1860/2004 sa to isté uplatňuje na pomoc poskytnutú pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia za predpokladu, že sú splnené všetky podmienky ustanovené v jeho článkoch 1 a 3.

(124) Nariadenie (ES) č. 1860/2004 bolo 1. januára 2008 nahradené nariadením Komisie (ES) č. 1535/2007 z 20. decembra 2007 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na pomoc *de minimis* v sektore poľnohospodárskej výroby ([26]), ktorým sa výška pomoci *de minimis* zvýšila na 7 500 EUR na príjemcu počas troch daňových rokov bez ohľadu na formu pomoci alebo na sledovaný cieľ v rámci stropu pre členský štát vo výške 0,75 % hodnoty ročnej produkcie.

(125) V článku 6 ods. 1 tohto nariadenia sa ustanovuje, že „… Toto nariadenie sa uplatňuje na pomoc poskytnutú pred 1. januárom 2008 podnikom v sektore poľnohospodárskej výroby pod podmienkou, že uvedená pomoc spĺňa všetky podmienky, ktoré sa ustanovujú v článkoch 1 až 4, s výnimkou výslovného odvolania sa na toto nariadenie uvedeného v článku 4 ods. 1 prvom pododseku.“

(126) V tejto súvislosti Komisia nepovažuje zníženia daní, ktoré neprekračujú 3 000 EUR, za štátnu pomoc za predpokladu, že v čase poskytnutia boli v súlade s nariadením (ES) č. 1860/2004. To isté sa uplatňuje na zníženia dane, ktoré nepresahujú 7 500 EUR, za predpokladu, že v čase poskytnutia boli v súlade s nariadením (ES) č. 1535/2007,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Schéma pomoci vo forme oslobodenia od spotrebnej dane z nafty používanej na vykurovanie skleníkov, ktorú Taliansko neoprávnene uplatňovalo v období od 3. októbra 2000 do 30. júna 2001 a v rokoch 2002, 2003 a 2004, je nezlučiteľná so spoločným trhom.

Článok 2

1. Požaduje sa, aby Taliansko od príjemcov vymohlo nezlučiteľnú pomoc poskytnutú v rámci schémy uvedenej v článku 1.

2. Sumy, ktoré sa majú vrátiť, zahŕňajú úroky od dátumu, keď boli dané k dispozícii príjemcom, až do ich skutočného vrátenia.

3. Úroky sa vypočítajú na zloženom základe v súlade s kapitolou V nariadenia (ES) č. 794/2004.

Článok 3

Vrátenie pomoci poskytnutej na základe schémy uvedenej v článku 1 musí byť bezodkladné a účinné.

Taliansko zabezpečí, aby sa toto rozhodnutie vykonalo do štyroch mesiacov od dátumu jeho oznámenia.

Článok 4

Do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia Taliansko predloží tieto informácie:

a) zoznam príjemcov, ktorí dostali pomoc na základe schémy uvedenej v článku 1, a celkovú sumu pomoci, ktorú dostal na základe tejto schémy každý z nich;

b) celkovú sumu (istina a úroky), ktorú má každý príjemca vrátiť;

c) podrobný opis prijatých opatrení a opatrení, ktoré sa majú prijať na dodržiavanie tohto rozhodnutia;

d) dokumenty, ktoré dokazujú, že príkazy na vrátenie pomoci boli zaslané príjemcom.

Taliansko bude informovať Komisiu o pokroku vnútroštátnych opatrení prijatých na vykonanie tohto rozhodnutia až do ukončenia navrátenia pomoci poskytnutej na základe schémy uvedenej v článku 1. Na jednoduchú žiadosť Komisie Taliansko bezodkladne poskytne všetky informácie o opatreniach, ktoré sa už prijali a ktoré sa plánujú na dodržanie tohto rozhodnutia. Poskytne aj podrobné informácie o sumách pomoci a úrokoch, ktoré príjemcovia už vrátili.

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené Talianskej republike.

V Bruseli 13. júla 2009

Za Komisiu

Mariann FISCHER BOEL

členka Komisie

([26]) Ú. v. EÚ L 337, 21.12.2007, s. 35.